

- Az erdőgazdasági gépek jellegzetes meghibásodásainak műszaki vizsgálata, okainak feltárása (analizálása).

Pályázhatnak, akik az Agrártudományi Egyetem Mezőgazdasági Gépészmérnöki Karán, illetve a Budapesti Műszaki Egyetem Mezőgazdasági Gépészmérnöki Karán, a mezőügyi Mezőgazdasági Gépészeti Főiskolán vagy más hasonló szakképesítést nyújtó egyetemen, vagy főiskolán szereztek diplomát és legalább 3—5 éves szakmai gyakorlattal rendelkeznek. A tudományos munkatársi állás betöltéséhez a 12/1976. (MÉM.É.17.) MÉM sz. utasításban előírt műszaki doktori fokozat és egy állami nyelv- vizsga bizonyítvány szükséges, illetve az egyetem által védésre elfogadott doktori disszertáció.

*

A pályázatoknak tartalmaznia kell:

- a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolási munkakörét és alap- fizetését
- a pályázó eddigi szakmai munkájának és eredményeinek részletes ismerte- tését, tudományos munkájának részletes ismertetését (publikációk, tanulmá- nyok felsorolása)
- nyelvismeretét a nyelvismereti fok megjelölésével
- jelentősebb külföldi tanulmányútjait
- esetleges kitüntetései
- a kiírt témakörre vonatkozó tudományos elképzeléseit

A pályázathoz csatolni kell:

- géppel írott részletes önéletrajzot
- a szakképzettséget igazoló oklevelet, vagy annak hiteles másolatát
- 3 hónapnál nem régebbi hatósági erkölcsi bizonyítványt
- a C—0243—15b rsz. írógéppel kitöltött Törzslapot

A betöltendő állás után a 16/1977. (XII. 1.) MűM sz. rendelettel módosított 2/1974. (II. 17.) MűM sz. rendeletben az erre a munkakörre megállapított illetmény jár. A pályázatot az előírt mellékletekkel együtt az Erdészeti Tudományos Intézet fő- igazgatójához (1277 Budapest, Pf. 17.) 1979. június 31-ig keli benyújtani. Felvilágo- sítást ad az intézet Gépkiérletli Állomásának igazgatója, Budapest, VII. k. Péterfy Sándor u. 32. és az intézet személyzeti vezetője.

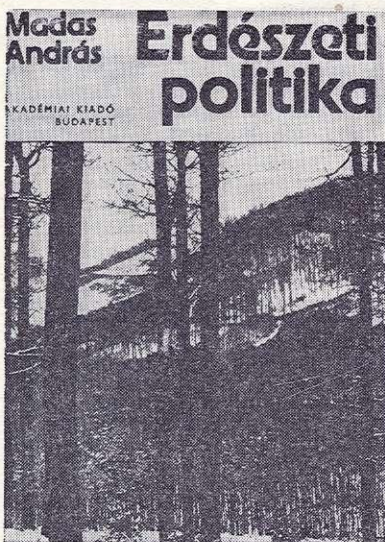
Fenyőcsemete-termesztés kapcsán végzett, vegyszeres gyomirtási vizsgálatok ered- menyeiről olvashatunk a Revue Forestière Française 1978. évi, 3. számában, H. Fro- chot tanulmányában. Közvetlenül erdőszegélyhez csatlakozó, vágásterületen létesített csemetekertben kiiskolázott, egyéves luc-, duglász-, erdei- és vörösfenyő-csemeteket kezelt a kiiskolázást közvetlen követően, március hóban. A talaj kissé durva homo- kos, csekély agyag- és szervesanyag-tartalommal, nagy átteresztőképességgel. Ilyen- formán a talajba juttatott vegyszerek gyors mélybe hatolási lehetősége, az esetleges fitotoxikus hatás érvényesülésének a veszélye fokozott mértékű. Ezt a szárazság miatti szükségessé vált rendszeres öntözések is elősegítették a kísérlet évében. Mindent egy- bevétve, a kísérlet során a fitotoxikus veszélyeztetés kockázata maximális volt. 13 féle aktív gyomirtó szert, ill. ezek kombinációit alkalmazták, mint dalapon, neburon, dichlobenil, chlorthiamide, atrazine, simazine, 2,4—D Amine, paraquat + diuron, asulame, Velpar; granulált, ill. vízben oldott formában. A négy ismétléses kísérleti sorba kapával gyomtalanított, valamint mindenféle (vegyszeres vagy mechanikai) gyomirtást nélkülöző parcellákkal is illesztettek. A kezelés idején csupán a vörösfenyő rügyei voltak már megduzzadva, a többi fenyőnél a rügyek nem mozdultak. A fito- toxicitás megfigyelését a kezelés évében április elejétől október közepéig, folyamato- san végezték, a gyomosodási állapotot június végén és október közepén rögzítették.

A kis adagú (4000 g/ha), granulált dalapon, a neburon és a 2,4—D Amine vegsze- rek semmiféle fitotoxikus hatást nem eredményeztek. (A szerző a neburonnal kap- csolatban megjegyzi, hogy ezzel a gyomirtó szerrel már jó eredményt ért el a nyár- dugványozások kezelésénél.) A vörösfenyőt — az asulame kivételével — valamennyi többi gyomirtó szer, ill. ezek kombinációi károsították. A triazintartalmú szerek, to-

vább az asulame és a dichlobenil egyértelműen semmiféle fitotoxikus hatást nem mutattak az erdeifenyőnél; a lucnál és a duglásznál nem lehetett ilyen egyértelmű megállapítást tenni velük kapcsolatban. A chlorthiamide, a nagy adagú (40 000 g/ha), vízben oldott dalapon, a paraquat + diuron és a Velpar hatóanyag-tartalmú gyomirtó szerek fitotoxikus hatása általában erőteljes volt, különösképpen a vörösfenyőnél.

A gyomirtás eredményességét illetően, a Velparos kezelésnél a terület még októberben is teljesen gyommentes volt, de az atrazine, paraquat + diuron és a chlorthiamide szerek után is, 20% alatt maradt a gyomborítás aránya a tenyészeti időszak végén. A kétszikű gyomok ellen 1000 g/ha hatóanyag-mennyiségben a 2,4-D Amine szer kellően hatásos. Minthogy e szernek fitotoxikus hatása nincs, a granulált dalaponnal kombináltan, a rügyfakadás előtt, egymást követő két kezelésben való alkalmazását tartja a szerző kockázatmentesen javasolható, hatékony gyomirtó megoldásnak. A Velpar elnevezésű, új herbicidnél figyelemre méltó az egész tenyészeti időszakban érvényesülő teljes gyomirtó hatás. Az a körülmény, hogy a kísérletekben a meglehetősen nagy adag (2700 g/ha) mellett is, az erdeifenyő-csemeték csupán 50%-ánál mutatkozott fitotoxikus hatás, azt a reményt kelti, hogy további kísérletekkel feltárható a megfelelő szelektív hatás (talán 1000—2000 g/ha dózishatárok között).

(Ref.: dr. Tóth B.)

Dr. Madas András „Erdészeti politika” c. könyvét 1978. év végén jelentette meg az Akadémiai Kiadó. A szerző a XVI fejezetre tagolt, közel 300 oldalas munkájában mintegy háromnegyed évszázad erdészeti politikájáról ad számot és közel negyedszázadra tekint előre. Munkáját elsősorban a gyakorlatban — ahogy ő írja —, a fő mellett dolgozó névtelen erdésznek ajánlja. Ennek megfelelően a tudományos vizsgálatokba, elemzésekbe is csak olyan mértékig megy el, ameddig az erdészeti, faipari és fakeskerkedelmi szakközönség széles körében még fenntartható az általános érdeklődés. E célt szolgálja a szerző könnyed, világos stílusa is.

Az I. fejezetben az erdészeti politika elméletének logikus magyarázatával találkozunk és bemutatja annak helyét a tudományok rendszerében. Az itt nyújtott történeti áttekintés a szakember számára is nélkülözhetetlen. A politikai gazdaságtan, a gazdaságpolitika elmélete, a tervezés tudománya fejezetében bemutatja a Szerző a fagazdasági blokk egyes elemeinek a

népgazdaság ágazati rendszerében elfoglalt helyét. A fagazdaságot — igen helyesen — mint közgazdasági blokkot, közgazdasági kategóriát értékeli, fogalmi meghatározásával az Előszóban találkozunk.

Helyesen mutatja be a fa- és fatermékek világgazdasági szerepét, jelentőségét, továbbá az iparifa felhasználásának nagyságrendjét és összetételét. Az erdőgazdálkodás termelési funkciói között találjuk a vadgazdálkodást, de felveti az e téren meglevő hazai és nemzetközi ellentétes véleményeket is. Kellő súlyt ad e fejezetben az erdő környezetvédelmi feladatainak. Tárnyilagosan mutatja be a hazai (főként *Keresztesi*), illetve nemzetközi eredményeket, nézeteket. Az urbanizáció, a technika

gyors fejlődése minden államot, az emberi környezet romlásának mérséklésére, a természetvédelem nemzetgazdasági jelentőségének elismerésére kötelezi. A Szerző helyesen utal arra, hogy az erdő környezet- és természetvédelmi feladatának állami szintű elismerésében akkor tudunk majd számottevően előrelépni, ha az erdőértékelésen belül az eddiginél objektívebben tudjuk számításba venni az immateriális szolgáltatások értékét.

A III. fejezetben — az eddigi publikációit kiegészítve a FAO legújabb adataival —, a világ és Európa földterületének megoszlásáról és hasznosításáról, valamint az iparifa felhasználás alakulásáról, annak szerkezeti változásáról kapunk tájékoztatást.

A IV. fejezettől egyre több történeti áttekintéssel, gazdaságpolitikai vonatkozású elemzéssel örvendeztetni meg olvasóit. Különösen e fejezettől kezdve lesz a könyv közművelődésünk hatásos eszköze. A Szerző jól ötvözi az általános- és gazdaságpolitika, a gazdaságföldrajz és történelemtudomány, továbbá az erdészeti, faipari fejlődés korszaki eseményeit. Az erdészeti politika irányítói — minden valószínűség szerint a fafelhasználás, az erdőok alapfunkciói iránti távlati szükségletek prognosztizálásához térnek majd leggyakrabban vissza. A fát helyettesítő iparok gyorsütemű fejlődése, a gazdasági növekedési ütem korszakos változása miatt számottevő probléma nehezíti a jövőbelátást. A fa és fatermékeknek a magyar gazdasági életben betöltött szerepét jól tükrözik a közölt trendvonalak, de az egyes időszakok közötti konkrét szükségleteket gazdasági helyzetünk és annak szabályozása, továbbá a nemzetközi környezet is jelentősen befolyásolja. Jelenlegi ismereteink szerint a fa ipari hasznosítása a prognosztizáltnál alacsonyabb, a tüzelési célú fogyasztás kissé magasabb szinten várható, főként az 1981—1986-os időszakban.

A könyv szakmai jelentősége a következőkben foglalható össze:

- Helyesen mutatja be — az általános közgazdaságtan alapján — az ágazati gazdaságtan fontosságát.
 - A népgazdaság munkaerő-helyzetének távlati alakulásából megfelelően vezeti le az ágazat ill. szakágazat várható munkaerő-gondjait.
 - Pozitívuma az anyagnak a cserearányromlás ágazati, szakágazati kihatásainak elemzése.
 - Helyesen szorgalmazza az erdő immateriális hasznának a jelenleginél szélesebb körű tudományos kutatását.
 - Jól hangsúlyozza a műszaki fejlesztést megelőző tudományos kutatás és a szakemberképzés összefüggéseit, fontosságát.
 - Rámutat a termelési rendszerek szakágazati kimunkálásának fontosságára.
 - Megfelelően hangsúlyozza a differenciált erdőgazdálkodás bevezetésének szükségességét és rögzíti kialakításának alapvető szempontjait.
 - Kiemeli — a faellátás szempontjából igen fontos — 16 cm átmérő alatti fenyő hengeresfa feldolgozását.
 - A fejlesztés irányainak megjelölése sokéves tapasztalaton, megfigyelésen alapul, az utóbbi évek eredményei alapján azonban azok kisebb korrekcióra szorulnak.
- Madás András „Erdészeti politika” című szakmai könyve irodalmunkban hiánypótló munka. Az elmúlt 30—40 évben kevés erdész szakembernek adódott lehetőség arra, hogy a hazai és nemzetközi erdészeti-faipari fejlesztés tevékeny részese lehessen. Ezért mindnyájunk számára fontos és hasznos, hogy a Szerző ismereteit rendszerezte és mintegy életművet kiadásra előkészítette. A szép megjelenítés és a gondos kiadói szerkesztés az Akadémiai Kiadót dicséri. Biztos vagyok abban, hogy az „Erdészeti politika” nemcsak a szakmánkban dolgozóknak, hanem a gazdasági életünket irányítóknak is igen hasznos olvasmánya és munkaeszköze lesz.

Dr. Váradi Géza

Dr. Szász Tibornak a tavaly augusztusban erdészeti balesetekkel foglalkozó lengyelországi szemináriumon tartott előadásáról elismerőleg emlékezik meg *dr. B. Stehlike* az ALLGEMEINE FORSTZEITSCHRIFT 5. számában. *Dr. Szász* tanulmányában baleseti súlypontokat tárt fel tevékenységenként (döntési mozzanatonként), napszakonként (délelőtti és délutáni csúcok), terephajlás szerint (hajlásszöggel fozkozódó baleseti veszély) és a balesetet szenvedettek kora szerint (fiatal és idős munkások fokozott veszélyeztetettsége).